

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 4 Temmuz 2019
Sayı : 733

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Saliha Sera Kadıgil Sütlü
İstanbul Milletvekili

TBMM BASKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Anayasa	
Tarih :	18 Temmuz 2019	Esas No: 2/2047

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
05 Temmuz 2019
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
05 Temmuz 2019
No: 499791
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE:

Halktan alınan vergilerle yayını sürdüren ve halkın haber alma hakkını önceleyerek kamu yayıncılığı sorumluluğu ile hareket etmesi gereken TRT'nin mevcut varlığı her geçen gün daha da tartışılır bir hale gelmiştir.

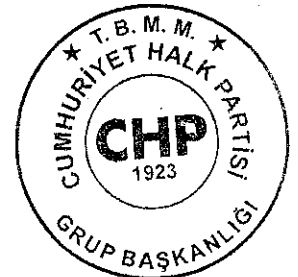
Son günlerde kamuoyuna yansıyan bilgilere göre TRT yönetimi, 169 çalışanı "istihdam fazlası" olarak ilan ederek aralarında aktif olarak görev yapan muhabir, spiker ve prodüktörlerin de bulunduğu 169 çalışanın adını Devlet Personel Başkanlığı havuzuna gönderilmiştir. Bu uygulamalar çalışanlar ve kamuoyu tarafından siyasal nedenlerle yapılan tasfiyeler olarak değerlendirilmektedir. Öte yandan Anadolu Ajansı aracılığıyla TRT'ye istihdam fazlası olarak gönderilen personelden daha fazla sayıda personel alındığı iddiası da yapılan uygulamanın rasyonelliği konusunda yeni bir tartışma yaratmaktadır.

ATV, A Haber, A Haber Radyo ve A Spor gibi yayın organlarını bünyesinde barındıran Turkuvaz Aktif Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'nin şifahi talimatlarla protokolsüz ve ücretsiz bir şekilde TRT'nin kaynaklarından yararlandırılması konusundaki iddialar Meclis gündemine gelmiştir.

15 Temmuz sonrası çıkarılan KHK ile TRT'de 'değişim ofisi' adı altında ikna odaları kurulduğuna, personelden bir kısmının 'Ya emekli ol ya da diğer kurumlara gideceksin' diye tehdit edildiğine ilişkin iddialar TRT'ye ilişkin bir diğer tartışma konusudur.

Öte yandan TRT'nin her seçim döneminde sadece belli bir güç odağının ya da çıkar grubunun propaganda aracıymış gibi çalışması da mevcut verilerle sabittir. Şöyle ki;

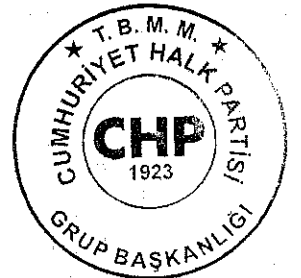
28 Ocak – 28 Mart 2019 tarihleri arasında TRT 1 Ana Haber bültenlerinde siyasi partilere ayrılan sürelerin dağılımını baktığımızda toplam yayın süresi **485 dakika** olarak kayıtlara geçmiştir. **AKP'ye ayrılan haber süresi 233 dakika iken, MHP'ye 84 dakika, CHP'ye 73 dakika ve bunun 49 dakikası olumsuz, İYİ Parti'ye 18 dakika ve bunun 12 dakikası olumsuz, HDP'ye 3 dakika ve bunun 2 dakikası olumsuz, DSP'ye ise 10 dakika, Vatan Partisi'ne 1 dakika olmuştur.**

Biraz daha geriye gidersek 2018 seçim sürecinde tablonun değişmediğini görebilmekteyiz. **“2018 Seçimleri Sürecinde TRT İzleme Çalışması”** başlıklı incelemede 4 Mayıs-31 Mayıs tarihleri arasında TRT Haber kanalının 'ana haber bültenlerinde' cumhurbaşkanı adaylarına ve siyasi partilere ayrılan süre şu şekilde kayıtlara geçmiştir. **AK Parti'nin cumhurbaşkanı adayı Recep Tayyip Erdoğan'a 105 dakika, CHP'nin adayı Muharrem İnce'ye 37 dakika, İYİ Parti'nin adayı Meral Akşener'e 14 dakika, Saadet Partisi'nin adayı Temel Karamollaoğlu'na 5 dakika, Vatan Partisi'nin adayı Doğu Perinçek'e 2 dakika, HDP'nin tutuklu cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş ise 0.3 dakika yani yalnızca 18 saniye yer verilmiştir.**

Bu ve benzeri örnekler göstermektedir ki; TRT, tüm siyasal partileri, eşitlikçi bir anlayışla yaklaşmak ve yayın çizgisini “ tarafsızlık” ilkesine göre oluşturmak yerine, bir partinin çıkarları doğrultusunda kamu kaynaklarını kullanmaktadır. Ancak, faaliyetlerine bu şekilde devam etmesinin mümkün olmadığı da bir gerçektir.

Halkın vergileriyle ve elektrik faturalarına ilave edilen bedellerle ayakta duran, kamu hizmeti yayıncılığı yapması, siyasi partilere dolayısıyla halkın her kesimine eşit mesafede durması için yönetim yapısının değiştirilmesi zorunlu görünmektedir. Söz konusu teklifle, TBMM'de grubu olan bütün siyasi partilerin bu kuruma üye verebilmesinin sağlanması hakkında yasal düzenleme yapılması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ:

MADDE 1- Genel gerekçe doğrultusunda yapılmış bir düzenlemedir. Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'nun Yönetim Kurulu üyelerinin belirlenme şekli hakkında düzenleme yapılmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE RADYO VE TELEVİZYON KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun mülga 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Yönetim Kurulu

MADDE 11- (1) Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Yönetim Kurulu, en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş, meslekî açıdan yeterli bilgiye, deneyime sahip kişiler arasından Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilen dokuz üyeden oluşur.

(2) Seçim için, siyasî parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı aday gösterilir ve Yönetim Kurulu üyeleri bu adaylar arasından her siyasî parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Ancak, siyasî parti gruplarında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak seçimlerde kime oy kullanılacağına dair görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

(3) Yönetim kurulu üyelerinin seçimi, adayların belirlenerek ilânından sonra on gün içinde yapılır. Siyasî parti grupları tarafından gösterilen adaylar için ayrı ayrı listeler hâlinde birleşik oy pusulası düzenlenir. Adayların adlarının karşısındaki özel yer işaretlenmek suretiyle oy kullanılır.

(4) Karar yeter sayısı olmak şartıyla seçimde en çok oyu alan boş üyelik sayısı kadar aday seçilmiş olur. Seçim sonucu Resmî Gazetede yayımlanır.

(5) Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Üyelerin görev sürelerinin bitiminden iki ay önce; üyeliklerde herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde, boşalma tarihinden veya boşalma tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise tatilin bitiminden itibaren bir ay içinde aynı usulle seçim yapılır. Bu seçimlerde, boşalan üyeliklerin siyasî parti gruplarına dağılımı, ilk seçimde siyasî parti grupları kontenjanından seçilen üye sayısı ve siyasî parti gruplarının hâlihazırdaki oranı dikkate alınmak suretiyle yapılır. Üyeliklerdeki boşalma sebebiyle yapılan seçimlerde seçilen üyeler, yerlerine seçildikleri üyelerin görev süresini tamamlar.

(6) Yönetim Kurulu 3 ayda bir toplanır; gerekli durumlarda Genel Müdürün çağrısı ile de toplanabilir. Kurul, en az beş üyenin katılımıyla toplanır ve kararlarını toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alır. Çekimser oy kullanılamaz. Yönetim Kurulunun çalışma esasları yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

